

A. Všeobecná časť

Návrh zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako iniciatívny návrh.

Hlavným cieľom návrhu zákona je zúženie priestoru pre odber elektriny a plynu za sadzbu určenú pre domácnosť v prípadoch, ak odberateľ odobranú elektrinu alebo plyn používa na podnikanie a úprava niektorých regulačných nástrojov spôsobom, ktorý umožní operatívne reagovať na situáciu v čase, kedy vývoj cien môže mať negatívny dopad na rôzne skupiny odberateľov.

Na strane odberateľov sa navrhuje zaviesť výslovnú povinnosť pri uzatváraní zmluvy predložiť vyhlásenie, že elektrinu alebo plyn bude odberať ako odberateľ v domácnosti a tento údaj sa stane aj novou povinnou náležitosťou zmluvy o dodávke elektriny, zmluvy o združenej dodávke elektriny, zmluvy o dodávke plynu a zmluvy o združenej dodávke plynu. Na strane dodávateľov sa navrhuje zaviesť pravidlá pre pridelovanie sadzieb v jednotlivých skupinách odberateľov v rámci pravidiel trhu s elektrinou a plynom. Určenie sadzby pre domácnosť v rozpore s pravidlami v prípadoch, kedy o tomto rozpore dodávateľ musel vedieť, sa stane osobitnou skutkovou podstatou správneho deliktu v rámci postihu postupov v rozpore s cenovou reguláciou.

Návrh zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy a limit verejných výdavkov, nemá sociálne vplyvy, vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu a tiež nemá vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona nebude predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, predkladá sa na rokovanie vlády Slovenskej republiky v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje 1. júla 2026, okrem úprav v zákone o hlásení pobytu občanov, ktorých účinnosť sa navrhuje 1. septembra 2026.

B. Osobitná časť

K čl. I (zákon č. 251/2012 Z. z.)

K bodu 1 [§ 3 písm. a) desiaty bod]

Vzhľadom na to, že kategória zraniteľných odberateľov je primárne ustanovená na účely cenovej regulácie a je potrebné, aby bolo možné reagovať na aktuálnu situáciu na trhu s energiami, navrhuje sa ustanoviť okruh zraniteľných odberateľov nariadením vlády Slovenskej republiky. V súvisiacom splnomocňovacom ustanovení sa ustanovujú aj kritériá, ktoré sa pri určovaní skupín zraniteľných odberateľov majú brať do úvahy a sú nimi základe kritériá spotreby, spôsobu využitia elektriny alebo plynu, predmetu činnosti, ktorú odberatelia vykonávajú, ako aj sociálne, ekonomické, demografické alebo iné obdobné dôvody.

K bodom 2 a 3 (odkaz 7 a § 12 ods. 3)

Legislatívno-technické úpravy.

K bodu 4 (§ 17c ods. 1)

V záujme jednoznačnej identifikácie odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti sa navrhuje doplnenie, aby povinnou náležitosťou zmluvy o dodávke elektriny, zmluvy o združenej dodávke elektriny, zmluvy o dodávke plynu a zmluvy o združenej dodávke plynu bol údaj o tom, či odberateľom je odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti. Z dôvodu zriadenia evidencie charakteru odberu na odbernom mieste, ktorá je potrebná tak na regulačné účely, ako aj na poskytovanie adresnej energopomoci sa navrhuje, aby tento údaj bol rovnako náležitosťou zmluvy s dodávateľom.

K bodom 5 až 7 (§ 17c)

Ide o legislatívno–technické úpravy v nadväznosti na navrhovanú úpravu v treťom bode.

K bodom 8 a 9 (§ 17f)

Navrhuje sa doplnenie novej náležitosti vyúčtovacích faktúr elektriny a plynu, ktorou je informácia o tom, či je odberateľ odberateľom v domácnosti. Dôvodom je snaha poskytnúť odberateľom jednoduchý spôsob, akým zistia, v akej skupine odberateľov sú zaradení. Nadväzne na túto zmenu sa navrhujú aj legislatívno-technické úpravy.

K bodu 10 (§ 34 ods. 7)

Na regulačné účely, ako aj na poskytovanie adresnej energopomoci sa navrhuje evidovať pri odberateľoch v domácnosti aj charakter odberu na odbernom mieste (typicky či ide o odber v byte, dome, záhrade, garáži a podobne). Klasifikáciu ustanoví vykonávací predpis, ktorý vydá ministerstvo hospodárstva, vychádzajúc najmä z oficiálnej klasifikácie stavieb a klasifikácie údajov v katastri nehnuteľností.

K bodu 11 (§ 35 ods. 3)

Navrhuje sa doplnenie povinností koncového odberateľa elektriny, aby pri uzatváraní zmluvy o dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke elektriny poskytol úplné a pravdivé údaje, ako aj poskytol vyhlásenie, či ide o odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa elektriny mimo domácnosti spolu s identifikáciou odberných miest a s údajom o charaktere odberu. Ide o pendant zákazu pre odberateľov uzatvárať zmluvy na sadzbu pre domácnosti s právnickými osobami a podnikateľmi, ktorý sa navrhuje ustanoviť v zákone č. 250/2012 Z. z.

K bodu 12 (§ 35b)

Ide o legislatívno–technickú úpravu v nadväznosti na navrhovanú úpravu v treťom bode.

K bodu 13 (§ 69 ods. 11)

Doplňa sa povinnosť dodávateľa plynu viesť evidenciu odberateľov plynu v domácnosti v rovnakom rozsahu, ako to už je ustanovené v účinnej právnej úprave pre dodávateľa elektriny v § 34 ods. 7 zákona.

K bodu 14 [§ 70 ods. 3 písm. g)]

Navrhuje sa doplnenie povinností koncového odberateľa plynu, pri uzatváraní zmluvy o dodávke plynu a zmluvy o združenej dodávke plynu poskytol úplné a pravdivé údaje, ako aj poskytol vyhlásenie, či ide o odberateľa plynu v domácnosti alebo odberateľa plynu mimo domácnosti spolu s identifikáciou odberných miest a charakteru odberu.

K bodu 15 (§ 90)

V nadväznosti na navrhovanú úpravu sa dopĺňajú a spresňujú dozorové kompetencie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a definície správnych deliktov.

K bodu 16 [§ 91 písm. f)]

V nadväznosti na povinnosť vedenia evidencie odberateľov plynu v domácnosti sa navrhuje doplniť ustanovenie o správnych deliktoch totožne, ako pri rovnakom type povinnosti podľa § 34 ods. 7.

K bodom 17 a 18 (§ 95)

Nadväzne na ostatné úpravy sa navrhuje doplniť potrebné splnomocňujúce ustanovenia na vydanie vykonávacích predpisov.

K bodu 19 (§ 96r)

Navrhuje sa doplnenie prechodných ustanovení, ktorými sa upravujú právne vzťahy pri uzatváraní zmluvy o dodávke elektriny, zmluvy o združenej dodávke elektriny, zmluvy o dodávke plynu a zmluvy o združenej dodávke plynu.

Na plnenie povinnosti dodávateľov plynu viesť evidenciu odberateľov plynu v domácnosti sa ustanovujú hraničné dátumy, ktoré na jednej strane umožnia efektívne plnenie povinností a na druhej strane vytvoria dostatočný časový priestor na optimalizáciu procesných krokov na strane dodávateľov plynu.

K čl. II (zákon č. 253/1998 Zb.)

K bodom 1 a 2 (§ 8 ods. 1 a 5)

Navrhovanou právnou úpravou sa reaguje na požiadavky aplikačnej praxe. Doterajšia právna úprava umožňovala evidenciu prechodného pobytu bez časového obmedzenia, resp. bez dostatočných limitov, čo v praxi vytváralo priestor na účelové prihlasovanie sa na rôzne adresy.

Zavedením maximálnej dĺžky trvania prechodného pobytu sa zabezpečí, že evidencia prechodného pobytu bude odrážať reálny a časovo ohraničený stav. Obmedzením počtu súčasne evidovaných prechodných pobytov sa predíde situáciám, v ktorých je jedna osoba formálne evidovaná na viacerých adresách bez reálneho vzťahu k daným nehnuteľnostiam.

Cieľom navrhovanej úpravy je zvýšiť transparentnosť evidencie obyvateľov, zosúladiť evidenčný stav so skutočným miestom pobytu, posilniť právnu istotu obcí a iných orgánov verejnej moci pri výkone ich pôsobnosti.

Navrhovaná úprava má potenciál využiteľnosti aj ako nástroj vyššej adresnosti rôznych druhov podpory a pomoci, vrátane pomoci s cenami energií, čím prispieva k spravodlivejšiemu rozdeleniu verejných zdrojov a k efektívnejšiemu výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci.

K bodu 3 (§27b)

Pre zosúladienie evidovaných prechodných pobytov s novo-zavádzanými podmienkami sa navrhujú prechodné ustanovenia, ktorými sa zabezpečí odstránenie duplicít v evidencii prechodných pobytov, ktoré vznikli pred účinnosťou novely v prípadoch, keď mal občan zapísaných viacero

prechodných pobytov súčasne. Keďže podľa novej právnej úpravy bude môcť mať občan len jeden prechodný pobyt v danom čase, je potrebné zabezpečiť zosúladenie údajov v registri obyvateľov s novou právnou úpravou a to stanovením jednotného dátumu, ku ktorému sa ukončia všetky paralelne evidované prechodné pobyty občana. Taktiež sa v rámci prechodných ustanovení v súvislosti so zavedením maximálnej dĺžky trvania prechodného pobytu rieši prechod všetkých evidovaných prechodných pobytov do novej právnej úpravy. Preto sa ustanovuje konkrétny dátum, do ktorého musia skončiť všetky prechodné pobyty začaté pred účinnosťou novely, pokiaľ neskončia podľa zákona skôr. Tento postup poskytuje občanom dostatočný časový priestor na aktualizáciu alebo opätovné nahlásenie prechodného pobytu a taktiež zabezpečuje, aby po 31. decembri 2030 neboli v registri žiadne prechodné pobyty evidované podľa doterajších podmienok.

K čl. III (zákon č. 657/2004 Z. z.)

K bodom 1 až 3 (§ 18 a 19)

Primárne pre potreby adresnej energopomoci, sekundárne však aj pre regulačné potreby úradu sa navrhuje ustanoviť povinnosť dodávateľa vybraných odberateľov, identifikovať objekty spotreby tepla pre jednotlivé odberné miesta a tento údaj uvádzať tak do zmluvy o dodávke tepla, ako aj deklarovať najmenej raz ročne úradu. Na riadne plnenie týchto povinností sa ustanovuje rovnaká povinnosť pre odberateľa smerom ku dodávateľovi, vrátane oznamovania zmien týchto údajov.

K bodu 4 [§ 30 písm. f)]

Údaje, ktoré dodávatelia oznamujú úradu, sa navrhuje evidovať v registri objektov spotreby tepla, pričom z návrhu štruktúry údajov vyplýva, že súčasťou registra objektov spotreby tepla sú aj individuálne údaje o budovách alebo iných stavbách so zariadením na spotrebu tepla v rámci objektu spotreby tepla. Tieto údaje budú následne dostupné aj pre register odberných miest, kde budú evidované pre jednotlivé odberné miesta na účely poskytovania adresnej energopomoci.

K bodu 5 (§ 38ai)

Navrhuje sa ustanoviť prechodné obdobie pre nové povinnosti. Povinnosť oznamovať údaje o objektoch spotreby tepla úradu sa navrhuje v roku 2026 prvýkrát uplatniť 30. novembra, pričom úrad je najneskôr mesiac predtým povinný zriadiť register na vedenie týchto údajov.

Uvádzanie objektov spotreby tepla v existujúcich zmluvách o odbere tepla bude viazané až na ich zmeny. Znamená to, že pokiaľ nebudú existujúce zmluvy menené, nie je povinnosť dopĺňať ich novou náležitosťou.

K čl. IV (zákon č. 250/2012 Z. z.)

K bodu 1 [§ 2 písm. k)]

Navrhuje sa zjednotiť definíciu zraniteľného odberateľa so zákonom o energetike, keďže obsah týchto pojmov v oboch zákonoch musí byť totožný.

K bodu 2 [(§ 2 písm. o)]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 3 (§ 9 ods. 1)

Navrhuje sa vypustenie poznámky pod čiarou k odkazu 14 a jeho nahradenie odkazom 12, čím sa zosúlaďuje zoznam osobitných predpisov, na základe ktorých úrad rozhoduje o uložení pokuty za správne delikty s ustanoveniami o kontrole dodržiavania osobitných predpisov.

K bodu 4 (§ 12 ods. 6 a 7)

Navrhuje sa úprava kritérií, pri ktorých splnení bude možné vykonanie cenovej regulácie pri určovaní a uplatňovaní individuálnej tarify za systémové služby pre koncových odberateľov

elektriny pripojených do prenosovej sústavy tak, aby tieto kritériá ustanovila vláda nariadením, z dôvodu zabezpečenia pružnejšej regulácie. Aplikácia kritérií zostáva naďalej na úrade, pričom vláda bude pri určovaní kritérií vychádzať najmä zo spotreby elektriny, podiele nákladov na elektrinu na výrobných nákladoch, či druhu činnosti subjektu.

K bodu 5 (§ 12 ods. 8)

V nadväznosti na úpravu § 12 ods. 6 a 7 zákona č. 250/2012 Z. z. sa vypúšťa odsek 8 z dôvodu nadbytočnosti.

K bodu 6 (§ 12 ods. 12)

Ustanovuje sa, že úrad je povinný pri vykonávaní cenovej regulácie prístupu do prepravnej siete a prepravy plynu zohľadňovať aj rozsah využitia prepravnej siete. Doplnenie vyplynulo zo zmien na trhu pri preprave plynu v prepravnej sieti.

K bodu 7 (§ 14 ods. 5)

Navrhuje sa zmena periodicity povinného predkladania návrhu ceny regulovanými subjektmi v konaní o cenovej regulácii, a to z jedenkrát pred začatím regulačného obdobia na každoročné predkladanie. Zároveň sa vhodnejšie a nadväznejšie upravujú termíny predkladania návrhu ceny podľa jednotlivých cenovo regulovaných činností. Táto zmena sa nedotýka regulovaných činností podľa § 11 ods. 4, kde sa zachováva dnešný stav.

K bodom 8 až 11 (§ 14 ods. 6 až 12)

Legislatívno-technické úpravy.

K bodu 12 (§ 17 ods. 11)

Navrhovaný odsek 11 nadväzuje na postup úradu pri zmene rozhodnutí podľa § 17 ods. 1 a 2 z dôvodu transparentnosti rozhodnutí úradu. Možnosť vydania konsolidovaného znenia rozhodnutia zo strany úradu má za cieľ sprehľadnenie rozhodnutí pre regulované subjekty aj účastníkov trhu.

K bodu 13 [§ 24 ods. 2 písm. x)]

Navrhuje sa doplnenie predmetu úpravy pravidiel trhu, ktoré majú po úprave upravovať aj podmienky pridelovania sadzieb dodávky elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti a podmienky pridelovania sadzieb dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti.

K bodu 14 [§ 36 ods. 3 písm. c)]

Dopĺňa sa nový rozsah správnych pokút pre dodávateľov elektriny a plynu za už jestvujúci správny delikt definovaný v § 36 ods. 1 písm. p), spáchaný tým, že pre odberné miesto odberateľa elektriny alebo odberateľa plynu, ktorý je právnickou osobou alebo podnikateľom a nie je zraniteľným odberateľom, bola uplatnená sadzba pre odberné miesto odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti.

K bodu 15 [§ 40 ods. 1 písm. n)]

Precizuje sa znenie splnomocňovacieho ustanovenia na vydanie vyhlášky úradu k uplatňovaniu tarify za systémové služby, tarify za prevádzkovanie systému a individuálnych sadzieb tarify za systémové služby a tarify za prevádzkovanie systému.

K bodu 16 [§ 40 ods. 1 písm. o)]

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 17 [§ 40 ods. 4 písm. ao)]

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na úpravu v § 24 ods. 2 písm. x).

K bodu 18 (§ 40 ods. 6)

Nadväzne na ostatné úpravy sa navrhuje doplniť potrebné splnomocňujúce ustanovenia na vydanie vykonávacích predpisov.

K čl. V (zákon č. 260/2025 Z. z.)

K bodom 1 a 2 (§ 7)

Navrhujú sa úpravy na základe skúseností s aplikáciou zákona, kedy sa preukázalo v praxi ako vhodné zapojiť do informovania odberateľov aj dodávateľov elektriny, plynu alebo tepla, resp. poskytovať tieto informácie prostredníctvom široko dostupných oznamovacích prostriedkov. Z tohto dôvodu sa umožňuje do budúcnosti využívať takéto spôsoby informovania prednostne.

K bodu 3 [§ 9 ods. 1 písm. c)]

Vzhľadom na špecifiká dodávky tepla sa navrhuje okrem odberných miest evidovať ku každému odbernému miestu aj súvisiace objekty spotreby tepla, a to spôsobom, akým sa evidujú nehnuteľnosti.

K bodu 4 (§ 9 ods. 7)

Vzhľadom na možnosti, ktoré najmä v oblasti analytického spracovania údajov ponúka register odberných miest sa navrhuje umožniť poskytovať z neho údaje aj štátnym orgánom na plnenie ich úloh. Uvedené sa netýka údajov o identifikácii energetickej domácnosti, keďže tieto údaje sú osobnými údajmi dotknutých členov domácnosti. Z tohto dôvodu sa ich poskytovanie umožní len, ak tak ustanoví osobitný predpis, samozrejme v súlade s pravidlami ochrany osobných údajov.

K bodu 5 (§ 10 ods. 4)

Navrhuje sa umožniť doručovanie do elektronických schránok aj v prípade kvalifikovanej informácie (o bonite domácnosti). Dôvodom je rozšírenie možností doručenia pri zachovaní dôvernosti údajov.

K bodu 6 (§ 11 ods. 1)

Poskytovanie údajov z registra odberných miest vyslovene na účely plnenia úloh v oblasti adresnej energopomoci sa umožňuje rozšíriť aj na okruh osôb, o ktorom to ustanoví nariadenia vlády. Dôvodom je potreba rozšírenia najmä na distribučné spoločnosti, pričom možno predpokladať aj potrebu zapojenia iných subjektov. Okruh osôb sa vždy v konkrétnom prípade posúdi, pričom platí, že musí ísť o subjekty plniace úloh na účely poskytovania adresnej energopomoci, nie na iné účely.

K bodom 7 a 8 [§ 13 ods. 6 písm. b)]

Navrhuje sa údaje z registra fyzických osôb rozšíriť aj o rodné priezvisko a o prechodný pobyt. Dôvodom je na jednej strane potreba presnej identifikácie osoby v niektorých prípadoch s použitím dodatočného atribútu (rodné priezvisko), ako aj prípadné rozšírenie relevantného druhu pobytu aj o prechodný pobyt.

K bodu 9 [§ 13 ods. 6 písm. j) a k)]

V nadväznosti na úpravu evidencie tejto skutočnosti v zákone o energetike sa tieto údaje navrhuje doplniť aj medzi poskytované údaje.

K bodu 10 [§ 14 ods. 4 písm. k)]

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na úpravu v § 11 ods. 1.

K čl. VI (účinnosť)

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje dňom 1. júla 2026 okrem úprav v zákone o hlásení pobytu občanov, ktorých implementácia si vyžiada dlhší čas.